

Frivilligt sektorsamarbejde om tekstiler

**Juni
2022**

Miljøpåvirkning fra tekstiler

Produktion og forbrug af tekstil har stor negativ virkning på både klima og miljø. Det skyldes et stort forbrug af råmaterialer, vand og landarealer til råvareproduktion samt store udledninger af skadelige kemikalier. Tekstilsektorens klima- og miljøbelastning er et stigende problem og forbruget i EU forventes at stige med 63 pct. frem mod 2030¹.

EU og tekstiler

EU-Kommissionens nye strategi for den grønne omstilling af tekstilsektoren i Europa har som overordnet vision, at alle tekstilprodukter i EU i 2030 skal holde længere, være genanvendelige, fri for farlige stoffer og produceret med respekt for sociale standarder. Intentionen med strategien er blandt andet at arbejde i retning af fælles designkrav som en del af en ny Ecodesign-forordning og ens EU-regler for udvidet producentansvar for tekstiler, som forventes at indgå som led i revision af affaldsrammedirektivet i 2023. Kernen i udspillet til en ny Ecodesign-forordning er at få de mest klima- og miljøbelastende produkter væk fra det europæiske marked senest i 2030. Tekstiler forventes at være en af de produktgrupper, EU-Kommissionen starter ud med ved for eksempel at sætte grænser for miljøaftrykket i produktionen af jeans, skjorter og sko. Derudover kan der blive indført holdbarheds- og genanvendelseskrav til tekstilprodukterne – inklusiv minimumskrav for andelen af genanvendte fibre i tekstiler.

Hvad skal sektorsamarbejdet?

Den danske mode- og tekstilbranche har med sin tradition for kvalitet, design og bæredygtighed et stort potentiale for at bidrage med viden og erfaringer til at indfri EU's vision for tekstiler i 2030. Ved at indgå i et samarbejde om forpligtende mål, der skal sænke tekstilsektorens miljø- og klimaaftryk, vil sektorsamarbejdet bidrage til, at Danmark kan være blandt de førende i den cirkulære omstilling af mode- og tekstilbranchen.

Sektorsamarbejdet kan bidrage med konkrete erfaringer, der kan spilles ind i udmøntningen af initiativerne under EU's tekstilstrategi. Sektorsamarbejdet udvides til at inkludere Norge, Sverige og Finland fra 2023 i regi af projektet Det Nordiske Tekstilsamarbejde under Nordisk Ministerråd, der ledes af Miljøstyrelsen.

¹ Textiles and the Environment (2022)

Endelig kan de deltagende virksomheder anvende tekstilsamarbejdet som et forum for videndeling samt udarbejdelse af anbefalinger på tekstilområdet om aktuelle problemstillinger og initiativer på tekstilområdet og drøfte disse med Miljøministeriet. Mulige emner til drøftelse kunne være:

- Prioriteter og udfordringer ved kommende større EU-udspil og initiativer ift. den danske branche.
- Muligheden for optimering af infrastruktur til at holde tøj og tekstil i cirkulære kredsløb. Herunder muligheden for at opstille mål for genbrug, genanvendelse og affaldsreduktion.
- Lovgivningsmæssige muligheder og udfordringer for udviklingen af cirkulære forretningsmodeller med henblik på, at tøj holdes i brug så længe som muligt.

Mål

Branchen ønsker at indlede samarbejde om nedenstående tre mål, der forpligter de deltagende virksomheder i sektorsamarbejdet. Branchen kan fastsætte yderligere mål senere i samarbejdet og øge ambitionsniveauet for de eksisterende målsætninger. Målene skal hver især bidrage til at sænke det miljø- og klimamæssige fodaftryk for tekstilbranchen og skal godkendes af styregruppen.

- Inden 2030 består alt tøj og tekstil fra danske virksomheder af mindst 40 pct. genanvendt materiale², herunder mindst 10 pct. genanvendt direkte fra tekstilfibre.³
- At skabe fælles cirkulære designkrav med henblik på at tøj fra danske virksomheder designes til at have flere liv og indgå i optimale cirkulære kredsløb. Designkravene skal være anvendelige for både små og store virksomheder.
- En større del af omsætningen på tøj i Danmark kommer fra gensalg, og tøj holdes i brug så længe som muligt.

Målene vil hver især blive operationaliseret i en detaljeret handlingsplan, der skal konkretisere opfyldelse af målene samt indeholde delmål. Handlingsplanerne vil blive offentliggjort af sekretariatet. Mål og krav udarbejdes med blik for kommende krav i EU med henblik på, at de danske erfaringer kan spilles ind i udmøntning af initiativer under EU's tekstilstrategi.

Opfølgning på mål

Der udvikles en overordnet baseline på tværs af sektoren, så det samlede fremskridt af sektorsamarbejdet kan måles. Derudover udarbejdes baselines og indsamles data fra de deltagende virksomheder med henblik på monitorering af målene. Der udarbejdes fælles retningslinjer for de virksomhedsspecifikke baselines for at sikre, at de beregnes på en ensartet og sammenlignelig måde, også i overensstemmelse med internationale standarder samt virksomheders eksisterende rapportering.

² Brugen af genanvendt materiale skal ske inden for rammerne af EU's tekstilstrategi, herunder særligt med hensyn til fødevaregodkendt PET-plast.

³ Gennemsnit for hver virksomhed.

Organisering

Sektorsamarbejdet består af tekstilproducenter og designvirksomheder, ny- og gensalgsaktører samt servicevirksomheder, der faciliterer gensalg. De deltagende virksomheder forpligter sig på at arbejde hen imod de fastsatte mål i egen forretning, udarbejde baselines for egen virksomhed og er ansvarlige for indrapportering af data til sekretariatet.

Miljøministeren er igangsætter af sektorsamarbejdet. Miljøministeriet er som udgangspunkt involveret i samarbejdet frem til 2024. Efterfølgende kan sektorsamarbejdet arbejde videre med målene i 2030 med udgangspunkt i det koncept for sektorsamarbejdet (handlingsplan, baselines, dataindsamling m.m.).

Miljøstyrelsen samt Dansk Mode & Textil bidrager med branchemæssig samt miljøfaglig viden til sektorsamarbejdet i konsultation med andre relevante branche- og interesseorganisationer.

Lifestyle & Design Cluster er sekretariat for sektorsamarbejdet og bistår med sekretariatsbetjening bl.a. vedr. udarbejdelse af en handlingsplan og betjening af styregruppen. Miljøstyrelsen og sekretariatet er ansvarlige for udarbejdelsen af en overordnet baseline. Sekretariatet samarbejder med Miljøstyrelsen om udarbejdelse af retningslinjer for virksomhedsspecifikke baselines og dataindsamling. Sekretariatet er ansvarlig for indsamling af data fra deltagere i forbindelse med en årsindberetning om status på målopfyldelse. Sekretariatet fremlægger årsindberetning for styregruppen til kommentering. Beslutningen om indsamlingen af yderlige data vil ske i et samarbejde med styregruppen for sektorsamarbejdet.

Miljøministeren udpeger en forperson, som nedsætter en styregruppe for sektorsamarbejdet. Styregruppen skal bestå af 10-15 virksomheder og Miljøstyrelsen, som deltager i styregruppen som observatør. Styregruppen kan nedsætte temagrupper bestående af virksomheder fra tekstilsamarbejdet, der bidrager til at operationalisere sektorsamarbejdets mål i handlingsplanerne, udveksle erfaringer og videndele virksomhederne imellem. Temagrupperne faciliteres af sekretariatet. Der kan inviteres eksperter for at tilføre viden til temagruppernes arbejde. Styregruppen godkender handlingsplan og delmål og igangsætter eventuelle nye initiativer, som samlet støtter op om at nå de overordnede mål for sektorsamarbejdet. Styregruppen skal løbende tage stilling til, om ambitioner i sektorsamarbejdet kan skærpes eller udvides. Styregruppen drøfter og kommenterer de konkrete løsninger for initiativerne, som temagrupperne anbefaler og inddrager brancheorganisationer i relevant omfang.

Sektorsamarbejdet koordineres med Miljøstyrelsens igangværende Tekstilaffaldspartnerskab med henblik på at fremme cirkulære løsninger på tværs af værdikæden.

Miljøminister, Lea Wermelin

Dato

Partnere

(De enkelte medlemmer af styregruppen)

Dato